





LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išeina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

DWIGHT DAVID EISENHOWER IŠRINKTAS U. S. PREZIDENTU

Lapkričio 4-tos rinkimai pražūde.

U. S. prezidentu išrinktas respublikonų kandidatas Dwight David Eisenhower, vice prezidentu—Richard Nixon.

Išrinktasis prezidentu D. D. Eisenhower gimė Denison, Texas valstybėje 1890 m. spalio 14 d. Po dviejų metų jo šeima grįžo į Abilene, Kansas, kur Eisenhoweris su savo penkiais broliais augo tarp pasieninio miestelio šiuurkščių gyventojų, griežtai tikybinėje šeimoje. Jo tėvai kilę iš vokiečių ir šveicarų ateivių.

Kadangi šeima buvo neturtinga, tai Eisenhower'į vaikai po mokslo valandų, dirbdavo įvairius darbus. Dwight'as vasaromis dirbdavo vietos pieninėje. 1909 m. jis baigė aukštąją mokyklą su labai gerais mokslo ir atletikos pažymėjimais.

Po keleto paprasto darbo metu, Eisenhower'is išlaikė egzaminus pirmuoju į Annapolio ir antruoju į West Point akademijas. Pasirodžius, kad jis keletą mėnesių persenas į Laivyno Akademiją, Eisenhoweris pasirinko West Point. Akademiją jis baigė 1915 m. ir buvo paskirtas infanterijos antruoju leitenantu. Tarnyba pradėjo 19-me pėstininkų pulke FORTH SAM HOUSTON, TEXAS. Ten jis susipažino su panele Mamie Geneva Doud, su kuria susituokė 1916 m.

Eisenhowerio kariškioji karjera gausi paskyrimais įvairioms pareigoms. Iš pradžių jo paukštinimai ėjo lėtai, bet laipsniškai pradėjo dažnėti, kai pasirodė jo gabumai organizavimu ir vadovybės srityse. Pažymėtini šie etapai: generolo MacArthur padėjėjas Philipinuose 1935-40; Trečiosios Armijos štabo viršininkas 1940-41 (kurioiu laiku jis parodė didelius gabumus Louisianos manevruose); Karo Planų Skyriaus vitišininkas, Karo Departamento Generalinio Štabo, o paskui štabo viršininko padėjėjas Operavimų Skyriuje, 1942

m. pakeltas į generolo-leitenanto laipsnį (laikinas) ir buvo generolu komendantu Europos kare.

Lapkričio 8, 1942 m. generolas Eisenhower vadovavo Amerikos kariuomenei išsikeliančiai Šiaurės Afrikoje, o to pat mėnesio pabaigoje pakeltas į vyriausius vadus jungtinėms karo jėgoms Eisenhoweris buvo paskirtas 1943 m. gruodžio mėn. Jis suplanavo ir sukoordinavo sausumos, jūrų ir oro jėgas Normandijos invazijai įvykusiai 1944 m. birželio 6 d. Pilnu generolu jis buvo paskirtas (laikiniai) 1943 m. vasario mėnesį. kariuomenės generolu (laikiniai) 1944 m. gruodžio 20, pasilikdamas tame laipsnyje pastoviai už dviejų metų.

Gegužės 8, 1945 metais, generolas Eisenhoweris pasirašė besalyginį Vokietijos pasidavimą, kuris pabaigė karą Europoje ir tuoj buvo paskirtas kariškuoju gubernatoriumi Amerikos okupuotojoje zonoje Vokietijoje su valdybos centru Frankfurte.

Lapkričio 19, 1945 m., generolas Eisenhoweris užėmė generolo Marshall vietą kaip štabo viršininkas ir išstarnavo iki 1948 m. vasario 7 d., kuomet jį pakeitė generolas Omar N. Bradley.

Nuo birželio 7, 1948 m., iki 1950 m. gruodžio mėn. generolas Eisenhower buvo Columbia universiteto prezidentu. Per tą laiką jis pasakė daug kalbų, kuriose aiškiai išdėstė savo nusistatymus link valstybės principų ir pilietybės. Jis laikinai pasiluoosavo iš universiteto, kuomet 1950 m. gruodžio 16 d. buvo paskirtas Aukščiausiuoju Sąjungininkų karo vadu Europoje bei veikiančiuoju komendantu JAV operuojančiu Europoje jėgų. JAV oro jėgų ir JAV karo laivynų Rytų Atlante ir Viduržemio jūrose. Šiaurės Atlanto Sutarties tautos pakvietė generolą Eisenhower užimti tą vietą, kuomet buvo susitarta dėl apsigynimo Europoje.

PARAPIJOS AUKSINIS JUBILIEJUS

Prelato Jono Balkūno pamokslas, pasakytas spalio 26 d., 1952, Kingston, Pa., Šv. Marijos bažnyčioje minint parapijos auksinį jubiliejų.

(Pabaiga)

Aukokimės Kristui Karaliui

Kaip gražu, kad šis jubiliejus baigiasi Kristaus Karaliaus šventėje. Jūs pasirinkote šią dieną atnaujinti pasiaukojimo aktą Jėzaus širdžiai švenčiausiam Sakramente. Jo akivaizdoje pasizakdate būti Jam ištikimi vaikai. Jį pasirinkote karaliuoti savo parapijoje, savo namuose ir savo širdyse. Kitiem penkiasdešimties metų, kiek kartų nuo šiol lankysite šią bažnyčią, atmintis šios dienos iškilmes ir pažadus. Ši bažnyčia tebūnie jums jūsų gyvenimo centru, jūsų veiksmų dinamą, jūsų darbų akstinu. Brangykite bažnyčią kaip Dievo namus ir Karaliaus sostą. Čia ateiškite gyvenimo vargų spauldžiami nusiraminti, pasimokyti ir sustiprėti. Kristus Karalius kaip valdovas visada laukia, paguodžia, atgaivina. Nė vieno Jis neatmeta. Tik būkite Jam ištikimi. Bažnyčiai paklusnūs, prisirišę prie savo parapijos ir kunigo. Platinkite Kristaus Karaliaus žemę.

Mūsų tėvai statė bažnyčias ir lietuvių palaikyti, lietuvius vienyti. Kol lietuviškai melsimės, kol lietuviškas giesmes giedosime, tol bažnyčia bus ir lietuvių žibintuvas. Lietuvių katalikas yra geras patriotas, tautos sūnus. Kol išliks lietuviškos parapijos, tol ir tautos reikalai Amerikoje bus ginami, tautos gyveniniai reikalai bus keliami, tautos laisvės darbai remiami. Tęskime pionierių uždavinius, įgyvendinkime mūsų tėvų norus.

As gimiau šioje parapijoje. Man malonu su jumis dalintis džiaugsmu ir garbe, Šv. Marijos parapijos įvykdytais darbais. Puošni bažnyčia, erdvi klebonija, naujas vienuolynas, didelis kapinynas, tai Kingstono lietuvių pasididžiavimas, o mielo klebono kunigo Jurgio Inčičiaus džiaugsmas ir kreditas.

Linkėjimai

Todėl jūsų parapijiečių vardu leiskite man, parapijos sūnui, palinkėti kunigui klebonui gausių

ji net 35 metus. Maloniam vikarui kun. Vito F. Žemaičiui ir seselėms vienuolėms padedant, dar daug susilauks Amerikos Lietuva iš savo ištikimo sūnaus.

Mūsų visų linkėjimai: Angelai tave te saugoja, kaip saugojė Elizijų tyruose; te priima Dievas tavo auką, kaip priėmė teisiojo Abelio, te pašvenčia, kaip pašventė Abraomo auką ir kaip laimino Melchizedeko atnašą. Tarnauk Aukščiausiajam, kaip šimtmetis Samuelis. Te būna tavo širdis skaišti, kaip šv. Jono apaštalo, tavo siela lepsnojanti, kaip šv. Povilo. Dievo malonė te nebūna veltui tavjė, bet pasireiškia darbštumu, pasininkais, malda, skaištybe, kantrybe ir pasiaukojimu.

Ad multos annos! Igiausių metų!

AMEN

PIRMIEJI ŠIAURINĖS AMERIKOS GYVENTOJAI

Airių tradicijos raštuose yra aprašymu apie šv. Brendano kelionę į Vakarų Šalį 545 m. ir jo atsižymėjimus.

Jaunystės dienas šv. Brendan praleido šv. Ita globoje. Jis buvo augsto išauklėjimo. Kai jis sulaukė penkis metus, jį pavėdė vyskupo Ercus priežiūrai. Šv. Brendan gimė vietoj vadinamoj Kerry—prie Atlantiko vandenyno. Pirm kelionės jis atsilankydavo pas šv. Endą dėl patarimų ju vienuolynė, kuris buvo vienas iš pirmųjų airių žemėj. Su šv. Endo patarimais jis prisiruošė laivą ir pirmiausia keliaudavo vienas Mayo pakraščiais. Po kiek laiko sugrįžo namo ir pasikalbėjęs su keliais ištikimais vyrais, priuodė laivą su reikalingais daiktai, iškeliauj surasti naują žemyną. Po kelių mėnuų sugrįžo į namus ir ten buvo du tūkstančiai. Jis mirė 577 m.

Antras buvo šv. Vigoras, kuris atstuntam šimtmetį prieš šiekė vandeniu į šią šalį. Grįžęs atgal pasakojo žmonėms apie tolimą kelionę skersai vandenyną ir ką jis rado ir matė. Atsirado asmenų, kurie pranešė šv. Tėvui Romoje. Gavo laišką iš Romos

raginantį liautis skelbti heresijas. Šv. Vigilė asmeniniai nukeliavo į Romą ir šv. Tėvui parodė faktus, kad jis kalbėjo teisybę. Šv. Tėvas Zachari davė jam palaiminimą.

Apie 950 m. gyveno Norvegijoje žymus vyras Erik the Red. Jis atsižymėjo savo laivu, dažnai kelioavo per vandenynus. Jį vadindavo Erik the Red, nes turėjo raudonus plaukus ir barzdą. Parvažiavęs po ilgos kelionės bardavosi su kaimynais — buvo "karakšto kraujo". Vienu atveju barnių įkaršty užmušė žmogų ir teismas įsakė apieiti Norvegijos šalį. Jis dažnai važiuodavo į Islandą, todėl ir su savo šeima persikraustė į tą salą. Ten gyvendamas ir plaukiodamas laivu, atrado salą Greenland; ta sala yra Amerikos pusėj (hemisphere). Gyvendamas naujoj vietoje—Island—taipgi nesutiko su kaimynais, todėl ir ten gavo išaukštą išsikraustyti. Persikėlė su visa šeima į Greenland. Keliaujamas daug dienų numatė žemės atgal namon. "Raudonasis" darvažiavęs pranešė savo sūnams apie tai—betgi sūnūs nesiskubino su atradimais. Už kiek laiko tėvas paragino sūnus priręgti laivą su visais reikalingais įrankiais, valgiais ir tt. Pasakė jiems: aš jau persenas keliauti, bet jūs trys suprašykite vyrių ir moterų, kiek gausite, ir keliaukite į tą šalį, kur aš numačiau. Sūnūs gavo 150 vyrų ir septynias moteris, apleidė tėvus ir Greenland salą. Po ilgos kelionės privažiavo netoli nu dabartinio miesto Boston, Mass.—Ohio River ar Charles upės. Visi išlipo iš laivo naujoj vietoj, rado daug girių ir vynuogių. Pirmiausia pasidarė vynu ir tą vietą užvadino Wineland. Pasistatė medinius namus. Išskė kanalą ir per tą kanalą vanduo nešė nukirstus medžius į laivą. Daug metų jie gyveno, bet turėjo daug barnių už moteris. Vienas vyras su žmona apleido ir atkeliavo į vietą dabar vadinama Vinland, N. J. šale Egg Harbor. Toj vietoj jis su žmona gyveno tris metus, susilaukė sūnų ir grįžo atgal pas savo draugus prie Bostono miesto. Jo vardas buvo Thornfin Karlsefni. Philadelphijos mieste prieš Schuyllkill upę, šale Fairmount Park, yra paminklas su parašu: Thornfin Karlsefni — Icelander, 1003-1006.

Kiek metų jie visi išgyveno netoli Boston'o nerašoma. Turtingas norvegias prof. Horsford praleido 50,000 dolerių įrodyti, kad norvegiai atrado Ameriką keturi šimtai metų anksčiau už Kolumbą. 1893 m. Amerikos Istorijos Draugija darė tyrinėjimus, nepripažino norvegus, bet davė garbę Kolumbiui.

Boston'o mieste yra paminklas su užrašu: Leif Erikson, sūnus Raudonojo Erik.

Pirm Kolumbas atrado šią šalį, spauda dar nebuvo išrasta, todėl tie asmenys, kurie pirmiau čia atkeliavo, neturėjo progos išsigašinti. Spaudą išrado katalikas Johann Gutenberg 1452 m. Kolumbas atradęs naują žemę nesistengė garsintis, bet Kolumbi mirus jo draugas, su kuriuo keliaudavo, pradėjo garsinti raštu ir spauda apie naują žemę. Kolumbo draugo pavardė Americus Vespucci. Žmonės jo klausė:

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI LRKSA APDRAUDŲ REIKALAIS

Skyrių veda HENR. MALINAUSKAS

LRKSA Centro įstaiga kiekvieną savaitę gauna nemažai mūsų narių ar kandidatų į narius laiškų, kuriuose prašoma paaiškinti įvairiais Susivienijimo teikiamų apdraudų reikalais. Kadangi daugumas klausimų yra bendro pobūdžio ir galėtų būti įdomūs visiems nariams, tad nutarta įvesti "Garse" savaitinę klausimų ir atsakymų skiltį, kuri tiek nariams, tiek norintiems būti nariais padėtų susipažinti su LRKSA teikiamų apdraudų galimybėmis, sąlygomis bei apribojimais.

Ta proga kviečiame visus narius klausimus, kurie liečia LRKSA apdraudas ir kurie, Jūsų manymu, būtų įdomūs visiems nariams, siųsti šiam skyriui, adresuojant: "Garsas", Klausimų Skyrius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna. Jūsų talka prisidūniant šiam skyriui klausimus bus netik mūsų, bet ir visų LRKSA narių su dėkingumu priimta bei įvertinta.

KLAUSIMAS. Esu naujokas ir interesuojuosi apsidraudimu Jūsų organizacijoje. Maloniai prašau smulkiau paaiškinti apie Jūsų teikiamų apdraudų rūšis (iš laiško Centro įstaigai).

M. R., Chicago, Ill.

A. M., Brooklyn, N. Y.

ATSAKYMAS. LRKSA teikia nariams keturių rūšių gyvybės apdraudas, kurios yra sekančios: Life Paid Up at age 85, 20 Payment Life, 20 Year Endowment ir Endowment at age 65. Jaunamiesiems nariams "Endowment at age 65" apdrauda ne teikiama.

"Life Paid Up at age 85" yra gyvybės apdrauda visam gyvenimui, už kurią apdraustasis moka mokesčius iki sulaukia 85 metų amžiaus. Sulaukus 85 metų amžiaus už šią apdraudą daugiau mokesčiai nebe mokami ir apdrauda lieka galioje iki nario (apdraustojo) mirties. Nariui mirus apdrauda išmokama mirusiojo nario nurodytam pašalpgaviui (apdraudus gavėjui). (Kiekviena apdrauda taip pat gali būti užrašoma dalimis ir keliems pašalpgaviams). Ši apdrauda rūšis yra pigiausia.

"20 Payment Life" yra gyvybės apdrauda visam gyvenimui, už kurią apdraustasis moka mokesčius per 20 metų, skaitant nuo įstojimo į LRKSA datos. Po 20 metų mokėjimo daugiau mokesčių nebe mokama ir ši apdrauda lieka galioje iki apdraustojo nario mirties. Nariui mirus, apdrauda būna išmokama mirusiojo nario nurodytam pašalpgaviui ar pašalpgaviams. Ši apdrauda rūšis yra patogiausia, palyginti nebrangi ir plačiausiai vartojama.

"20 Year Endowment"—taupymas ir gyvybės apdrauda 20-čiai metų, už kurią apdraustasis moka mokesčius per 20 metų, skaitant nuo įstojimo į LRKSA datos. Po šio termino, apdraustajam esant gyvam, jam išmokama apdraudos suma ir tuo pačiu gyvybės apdrauda nustoja bet kokios tolimesnės galios.

"Endowment at age 65"—taupymas ir gyvybės apdrauda iki 65 metų amžiaus, už kurią apdraustasis moka mokesčius iki sulaukia 65 metų amžiaus. Sulaukus šio amžiaus ir apdraustajam esant gyvam, jam būna išmokama apdraudos suma ir tuo pačiu gyvybės apdrauda nustoja bet kokios tolimesnės galios.

Ankstyvesnės mirties atveju kiekvienoje šių apdraudų rūšių yra išmokama apdraustojo nurodytam pašalpgaviui ar pašalpgaviams pilna apdraudos suma. Jeigu mirties atveju apdraudus mokesčiai buvo nesumokėti už ne daugiau kaip 3 mėnesius, tuokart už tą laikotarpį nesumokėti mokesčiai atitraukiami iš pašalpgaviui ar pašalpgaviams išmokamos apdraudos sumos.

Mokesčio už apdraudą dydis priklauso nuo pasirinktos apdraudos rūšies, draudžiamojos asmens amžiaus ir apdraudus sumos.

KLAUSIMAS. Esu sena ir neturiu jokių artimesnių giminių, kurie man mirus pasirūpintų pa-

"Kokį vardą davėt jūs naujai išrastai žemei?" Americus atsakė: "Vardo dar nedavėm." "Tai vadinsime naują žemę jės vardu: America." Ir taip pasiliko iki šiai dienai.

P. Grajauskas Philadelphia, Pa.

laidojimu. Ar galima užrašyti pomirtinę graboriui už palaidojimą ir kokią sumą galima tam reikalui užrašyti. (Iš laiško centro įstaigai).

M. R., Chicago, Ill.

ATSAKYMAS. Einant šių metų vasarą įvykusio 58-jo LRKSA seimo nutarimu, laidotuvių direktoriui (graboriui) dėl palaidojimo galima užrašyti nedaugiau kaip iki \$500 iš apdraudos (pomirtinės) sumos. Tuo reikalu susisiekiate su Jūsų kuopos sekretoriumi, kuris išpildys atitinkamą pomirtinės pervedimo blanką ir jį kartu su Jūsų politu (certifikatu) atsiųs Centrai tokiame prašymu formaliai sutvarkyti. Išpildant pomirtinės pervedimo (paskyrimo) blanką, laidotuvių direktoriaus pavardės įrašyti nereikia, nes tie \$500 bus išmokėti tam laidotuvių direktoriui, kuris pasirūpins Jūsų palaidojimu. Čia reikia pastebėti, kad užrašant iki \$500 palaidojimo reikalui, New York'o ir Illinois valstybių Apdraudos Departamentų nuostatai (State Insurance Law) neleidžia įrašyti laidotuvių direktoriaus ar įstaigos varda.

KLAUSIMAS. Prieš keletą savaičių numirė mano gyvybės apdraudus pašalpgavis. Ar galiu savo pomirtinę užrašyti testamentu? (Iš laiško Centro įstaigai)

J. K., Pittsburgh, Pa.

ATSAKYMAS. 1950 m. Detroit'e, Mich., įvykusiame 57-me LRKSA seime buvo priimtas nutarimas, kuriuo leidžiama pomirtinę užrašyti testamentu. Tuo reikalu kreipkitės į Jūsų kuopos sekretorių, kuris išpildys ir kartu su Jūsų politu (certifikatu) Centrai prisiųs atitinkamą pomirtinės pervedimo blanką. Išpildant pomirtinės pervedimo blanką vietoje pašalpgavio vardo ir pavardės reikia tik įrašyti: "To my estate". Gavus išpildytą blanką ir Jūsų politą, Centras padarys atitinkamus pakeitimus ant Jūsų polito, kurį per kuopos sekretorių sugrąžins Tamstai atgal.

KLAUSIMAS. Už pašalpgavio ant polito perrašymą ar reikią siųsti Centrai 25c mokesčių. (Iš laiško Centro įstaigai)

A. K., Worcester, Mass.

ATSAKYMAS. Už pašalpgavio ant apdraudus polito perrašymą Centrai 25c mokesčio siųsti nereikia. Mokeskis 50c sumoje yra imamas tik už polito duplikato išrašymą, kuris išduodamas vietoje pamesto ar šiaip dingusio apdraudus polito.

Kompozitorius V. K. Banaitis ryžosi parašyti lietuvišką operą "Jūratė ir Kastytis". Ieškoma mecenatų tam didžiuliam darbu paremti.



BALSAI IŠ LIETUVOS

(Iš slapta į Vokietiją atgabentų užrašų)

Baltu sniegu klota Lietuvos žemelė, Ir nakties šešėliai glūdi neramūs, Tik ramiai sau ilsis broliai partizanai, O jųjų likimas laukia toks žiaurus.

Staiga pasigirdo jau už lango priešas, Ėmęs partizanai ginklus ir rankas Ir vienas po kito patylomis slinko, Manė, kad čia buvęs priešas nesupras.

Staiga pasigirdo jau už lango priešas, Ir ugnies raketės apšvietė laukus. Krito jau ant žemės narsūs lietuviai, Kovojęs dėl laisvės ne vienus metus.

Tik tamsi naktelė jį tyliai apgaubė, Sakė, lyg motulė: Mylimas sūnau, Tau buvo paskirta tik tokia laimuzė, Kai dar mažutėlį tave auginau.

Baltas gražus veidas, merkės melsvos akys, Plaukai garbanoti puošė jam pečius Tu pasiaukojai Lietuvai Tėvynei, Laimins Tau Augščiausias, ilsėkis ramiai.

Mes išeinam numirti už kraštą, Duokit žemės nors saujaį savos, Krauju lieka pašventintas kraštas, O lietuvi, nepamiršk Lietuvos.

Tolo vieškeliai, baltos sodybos, Kloniai, upės, takeliai gimtinių. Veidu riedančios ašaros byrą, Kai keliaujam bežaliai tremties.

Linko liepos sidabro šakelės, Puikiais medžiai žiedais apsikrovė. Akmenėliai pravirko prie kelio, Kai mus veža vargti Sibiro šaltin.

(PLBVKVI)

REIKALAUJA SULYGINTI VISŲ PABĖGĖLIŲ TEISES

Spalio pradžioj Munchene sušauktoje tarptautinėje pabėgėlių reikalais konferencijoje iš 16 kraštų dalyvavo 450 atstovų. Konferencijos pirmininku buvo išrinktas Istantbulo vyr. burmistras prof. Fahrrendinas Sokay. Buvęs UNRROS universiteto rektorius prof. Pirkmeyeris, "Stuttgarter Nachrichten" žiniomis, pareikalavo, kad užsieniečių pabėgėlių teisės būtų faktiškai sulyginamos su vokiečių pabėgėlių. Kalbėtojas pasisakė taip pat pat už specialio fondo sudarymą nedarbingiems užsieniečiams. Likusiems Vakarų Vokietijoje, padėti. Užsieniečių pabėgėlių išjungimui į vokiečių ūkį kredituoti reikėtų 375 mil. DM, kad tuo būdu būtų ūkiškai užtikrinta jų egzistencija.

programą. Jie yra 100 procentų tikri pabėgėliai, todėl net ir tie, kurie yra atvykę į Vokietiją prieš 1947 m. gruodžio 31 d. datą, turėtų būti aprūpinami papildoma parama. JAV vyriausybė tai programai vykdyti yra pasiskyrusi 4,300,000 dolerių sumą. Likusių Vokietijoje tremtinių 30 procentų yra džiovininkai, 20 procentų serga kitomis ligomis. Jie priversti išgyventi iš gaunamos per dieną 1 DM paramos, o BALFO pašalpą lygiai paskirsčius visiems mūsų tautiečiams, tebutų pridėta vos po 5 pfeničius į dieną. Ir pats pakomisės pirmininkas sutiko su tuo, kad pabaltiečiai būtų įtraukti į PEP programą ir gautų ja numatomą paramą. Ypač turėtų būti susirūpinta jų sveikata, būstais ir profesiniu paruošimu. Elta

JAV specialiai senato komisiškai, studijuojančiai naują JAV imigracijos projektą, pirmininkaujamai senato pakomisės pirmininko R. C. Hendricksono, BALFO pirmininkas ieteikė paraiškumą, kuriuo įrodinėjama, kad pabaltiečiai turėtų būti nauju planu taip pat įtraukti į vadinamąją Presidential Escapee

Australijos Imigracijos ministerija sudarė iš žymių specialistų komitetą, kuris, patikrinęs surinktus duomenis, konstatavo, jog tarp ateivių kriminalinių nusikaltimų procentas yra mažesnis negu tarp senųjų australų.



# GOLDEN JUBILEE OF THE PARISH

Sermon of MSGR. JOHN BALKUNAS, preached in St. Mary's Church, Kingston, Pa., on October 26, 1952, during the Golden Jubilee Church Ceremonies

Fifty years is a short time in the history of a nation—but for the Lithuanians in America these past fifty years are of great significance.

It is eighty-five years since the first Lithuanian immigrants arrived in the United States. By the end of the nineteenth century they had organized thirty catholic parishes. This work is being continued during this century. At the present time we have 123 parishes, 63 parochial schools, 9 high schools, 3 academies, 1 college, 1 theological seminary, 3 hospitals, 3 orphanages, 3 homes for the aged, many newspaper and magazine publishing houses and innumerable societies. In the service of our churches and schools we have 650 priests and 1,200 religious.

The Commonwealth of Pennsylvania has the largest number of Lithuanians. It was in this State that the Lithuanians first settled. Here alone they organized forty-one parishes. The Scranton Diocese, accounts for fourteen parishes. The Wyoming Valley may be termed the cradle of American Lithuanians. Lithuanian settlements blossomed into parishes in Plymouth, Pittston, Hazleton, Forest City, Wilkes-Barre, Scranton, later at Kingston, Wanamie and other points.

Mass immigration did not begin until 1863. The historical background which induced this mass exodus included loss of independence by Lithuania to Russia in 1795 and three unsuccessful attempts to regain it. These efforts involved suffering, exile to Siberia and death. The Lithuanians were persecuted because they were not Slavs and because they were Catholics. Denial of either would have meant a severance of liberty, but the bait was never enticing enough or genuine enough to induce the Lithuanians to forsake either their nation or their faith. In fact one was the support of the other especially from 1795-1918.

During the nineteenth century 300 schools, 100 churches and 352 convents and monasteries were confiscated, but the nation did not yield to Russian Orthodoxy or to Russification. Three heroic Bishops, Giedraitis, Valancius and Baranaukas led the nation through the century of persecution. For forty years there was no freedom of the press—from 1864 to 1904. Mindful of the Gospel injunction to obey God rather than men when natural rights are invaded the Lithuanians offered such heroic resistance to the Czaristic edicts that the prohibition had to be revoked. This speaks volumes for the united action of the Lithuanian nation and her obedience to ecclesiastical authority.

With this background the first pioneers came to the United States seeking freedom of religion, freedom from fear, freedom from want. They treasured the liberties found there to organize their national societies

and parishes. During those forty years books and papers published in America were sent to Europe to help the underground in awakening the nation to its God given rights and liberties.

Lithuania regained her independence in 1918. During the short twenty-two years of independent life she proved herself worthy to God and the World. But the Second World War brought her back into slavery. Communistic Russia reoccupied her in 1940, and what terrible losses she suffered!

Before the occupation there were thirteen Bishops, 1,646 priests, 1,202 churches and chapels, 470 seminarians, 1,586 religious. Now only one Bishop remains and 200 priests. 800,000 people have been transported to Siberia. Again Christians are being martyred. Saints are born to-day in Lithuania. We who are free, must unite in preserving our faith and carry it back to the land of our fathers—when justice shall again triumph. Divine Providence imposes upon us the precept of fraternal charity. We must pray for the victims of persecution lest they grow weary of the struggle.

You good people of Kingston have with God's blessing been gathered in this beautiful church for fifty years. Your children have been baptized here, received their First Holy Communion, were married at this altar and were brought here for the last time before the final rest awaiting the resurrection. This Parish was originally dedicated to God's Mother, under the title of "Our Lady of Vilna". Pray to her for those less fortunate than yourselves. Who knows if we would persevere in preserving our Faith as they have done. We are the children of a nation which has been staunchly Catholic since its inception into the Catholic Church 700 years ago. Wholesale desertion or lapse into heresy or schism has never marred the clean pages of our history.

The parish is part of the Mystical Body of Christ. In the parish we learn about God our heavenly Father, about our duties as his children, and our relationships to our neighbors. In the parish church we gather strength to live our faith in spite of weakening influences around us. Many souls are in Heaven today because they received from the Church the grace necessary to persevere until the end.

It gives me genuine pleasure as a native son of this Parish to congratulate you on this joyous occasion! We join with His Excellency, the Most Reverend William Haffey, Bishop of the Scranton Diocese, your beloved Pastor, Father Inciura, who has been your Shepherd for thirty-five years, all the parishioners, the growing children of this Parish who will continue your good work for the next fifty years, in thanking God for all the blessings, all the graces, all the inspirations, all the spiritual

and material benefits that have been bestowed upon this Parish and all of you during the past half century. At the same time we shall not forget the sturdy pioneers who built with great sacrifice, and the first priests who labored for your salvation, and have gone before us to their eternal reward.

Let our final prayer be that God may hasten the day when in every part of the world, people may enjoy what you do here in Kingston, freedom to worship God, to bring up children in the knowledge, love and service of God. God bless you and keep you! Ad multos annos!

# STALIN'S WAR AGAINST THE CHURCH

If you happened to be in Moscow on September 29, you may have heard an early morning children's broadcast called *Pioneers' Reville Program*. The kiddies listened to a blood-curdling talk that morning—it was all about the Pope and went like this:

"The Vatican is one of the smallest States in the world. This small state, however, is one of the mortal enemies of the whole progressive humanity. In one of the beautiful Vatican palaces lives the head of the Roman Catholic Church, Pope Pius XII who is honored with the title of His Holiness. From here he commands an enormous army which contains many tens of thousands of men. The army consists of priests and monks in black cassocks who are active in numerous countries. The task of this army is to prevent the Catholics from taking up the necessary attitude toward the rich and to inspire them with hatred toward everything progressive.

"The Vatican acts not only with the aid of religious persuasion. If religion fails, gold is used, and if gold fails, arms are used. If it is necessary, the soldiers of the Vatican would kill. The killers, after committing their crime, are sent to monasteries. After a short period in the monasteries, appear again in the palace of the Vatican.

"Pope Pius XII long ago proclaimed a crusade against the USSR and started a campaign of provocations. On the night of June 22, 1941 the lights were shining brightly in the papal palace. Hitler's friend, Pope Pius XII, knew about the forthcoming aggression and waited for the good news.

"Today the Vatican has other bosses. The diversionists in black cassocks are paid in American dollars. The Catholic priests in France, Western Germany, Italy and Belgium bless their (American) bosses and the war in Korea. In thousands of Roman Catholic Churches blessings for the warmongers are said and curses against the Communists are proclaimed.

Moscow's loudspeakers are very busy these days with B. W., the American imperialistic war in Korea, the re-arming of West Germany. Still they have time for religion. During the more than thirty years of Stalin's regime the fight against the Church has continued, relentlessly, often unnoticed in the free world. The fight is raging today in the satellite countries as

it was only ten years ago in the first "western" nations to fall under the Kremlin's yoke, Lithuania, Latvia and Estonia. In the repressions which took place at that time, the Baltic countries, we can see the pattern being followed today in the newer iron curtain countries. Let's go back a few years.

Lithuania, predominantly a Catholic country, was seized by the communists in June, 1940. In the early days of the Soviet occupation, all political, cultural and religious organizations were ordered to stop their activities until they registered with the Ministry of Interior. Few of such organizations were registered, however, and were never legally empowered to continue their activities under the new government. A wave of "official searches" was launched in privately owned homes. All non-communist and religious books were hauled away and, in many cases, the owners arrested as enemies of the people. Although churches were not actually closed, they were required to pay a very high tax whenever they were open for services and their priests charged an occupational tax higher than all other professions. Church attendance was not forbidden but it was dangerous, especially for community leaders. These persons, if they went to church, might be summoned to the offices of the security police and "advised" to drop their superstitious habits. For not following such advice, they lost their jobs or disappeared.

Many priests were arrested, practically all monks and nuns and church officials were expelled from their state-owned monasteries or parish houses, forced, as "non-working," to pay much higher taxes than ordinary citizens.

At the same time, the communists of opinion give me full blast. They are brought into contact with any one who is earnest, and who really looks to God's will as his standard of right and wrong, and judges of actions according to their greater or less conformity. —Arnold

One of the Lithuanian sailors who escaped from the country in 1951 tells what happened in his small village in West Lithuania on Easter Sunday, 1951: "According to the old tradition, the people had gathered in the church throughout the night. At daybreak the candles were lighted, the organ thundered and the service began. Suddenly, loud voices broke into the Easter song. Drunken NKVD men approached the altar from the back of the church, swinging their rifles and singing. The Easter song broke off. One of the NKVD men leaped against the altar, turned to the congregation and said in Russian, "Why do you allow this priest to blow smoke in your eyes. It is harmful to your health! If you want, we make some smoke for you with gunpowder—that will answer your prayers!" The service stopped and the terrified congregation fled from the church.

Stalin's war against the church continues today in the satellite countries, in China, in East Germany. The tragedy of Cardinal Mindszenty in Hungary was repeated only last month in Bulgaria where forty persons were put on trial for participating in a "Catholic spy organization". The Vatican recently published a grim scorecard showing the status of Catholic bishops in communist-dominated countries:

"One hundred Catholic Bishops have suffered at the hands of international communism. Some of them have been evicted from their residences and dioceses; others have been deported or arrested. In Albania, for example, of seven Bishops only one is still free, and the fate of the others is a closely guarded secret.

"In Danzig the local Bishop was forbidden to carry out his duties. In the Baltic countries several Bishops have been deported, two imprisoned, and four prevented from carrying out their duties.

"In Hungary two Bishops and Cardinal Mindszenty are in prison. A third Bishop has been murdered. In Poland one Bishop is imprisoned, another deported. A third is prevented from carrying out his duties.

"In China, 44 Bishops have been imprisoned, deported, or prevented from carrying out their duties. Nine Bishops are imprisoned in Rumania. In Russia, five Bishops have been deported; three others have been given 20 years' imprisonment apiece.

"Three Bishops are imprisoned in Czechoslovakia, while three others, including Monsignor Beran, are under close surveillance or have been deported.

The Kremlin's long range formula for controlling the church might be slated like this: First, seize the church property, intimidate the clergy until they are driven from their pulpits or until they cooperate. Do not close the churches—they must be eradicated gradually in order not to arouse the people against the communist government. As quickly as possible, cut the ties between the Vatican and Catholic churches in our territories. In this way, all churches including the Catholic will fall under our control. As soon as we can condition the people adequately, we can close the churches entirely. We will eradicate this popular superstition, religion.

Sorrow leaves us good; it teaches us to know our friends. —Balsac

An honest man's word is as good as his bond. —Cervantes

## DIDELIS SUSIDOMEJIMAS KONCERTU

Lietuvos Vyčių rušiamas ONOS KASKAS ir ALGIRODO BRAZIO koncertas New York'e sausio 18 d. susilaukia paramos iš plačios visuomenės. Veik visa New York'o apylinkės lietuvių dviasiškią jau yra išrašiusi ir garbės rėmėjus. Gaunama bilietų užsakymų net iš tolimų miestų. Meniška! taip pat šis parengimas bus įdomus. Artistai ruošiasi išpildyti naują lietuvišką duetą.

Visi įsigykite ką tik išleista žinomo rašytojo Stasiaus Būdavo apysaką VARPAI SKAMBA



Galima gauti "GARSO" ADMINISTRACIJOJE, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.50.

## GIMIMO KALĖDINI AIS VAINIKAIS

Papuošk jūsų namą, jūsų kalėdinę oglutę, jūsų langus ir sienas šiomis brangiomis GIMIMO scenomis pagarbiai įjungtomis ir puikų kalėdinį vainiką.



Gausus raudonas permatomas pagrindas, su gilia sauline gravjūra, duoda inspiruojančią refleksiją dieną ir naktį.

Padėk sugrąžint Kristu Kalėdoms vartojant Gimimo Kalėdinius Vainikus.

Trys 4 colių apimties Sv. Seimos paveikslai yra miniatiūriniai šedevrai. JIE SVIECIA TAMSOJE

SVIECIA TAMSOJE

3 už \$1.00, 20 už \$5.00. Paštas apmokamas. Siųsk šiandien!

ROBERT J. SALERNO, Dept. 47-M, 601 W. 26th St., New York 1, N. Y.

## WORCESTERIEČIAI STOJA TALKON

WORCESTER, Mass.—BALF seimui Bostone sausio 9-10 d. padėt Worcester, Mass., kolonijos lietuviai išsirinko organizacinę komisiją, kuri sušauks visuomenės organizacijų susirinkimą. Komisijos pirmininku yra Jonas Dvareckas, sekretorium Jonas Vizbaras. Nariai: Juozas Glavickas, Juozas Kriauciūlis, Antanas Vegelis, Lionginas Leknickas, Juozas Matulevičius, Vytautas Mačys, Kleofas Žiurlys, Pranas Aukštuolis, Juozas Šalaviejus, Pranas Pauliukonis.

Lietuvių Tremtinių Meno Ratelis buvo surengęs pramogą, kurios pelną \$200.00 paskyrė BALFui lietuviams ligoniams Vokietijoje šelpti.

Lietuvių Tremtinių Ratelio pramogoj Jonas Vaalitis, BALF centro atstovas, besilinksminantiems tremtiniams ir jų draugams ir palaikytojams seniesiems lietuviams nurodė, kad Vokietijoje ir Austrijoje dar daug vargstančių lietuvių laukia mūsų pagalbos. Sumetė dar \$106.30. Tai, BALF rudens vajuos pradžia Worcester, Mass., lietuvių jau suaukojo \$306.30.

Tautiečiai, kurie klausosi Amerikos Balso ir kitų lietuviškųjų radijo transliacijų, prašomi savo pastabas siųsti ELTAI, (14b) Reutlingen, Lederstr. 94. Tu adresu taip pat siųstina ir svetimos kalbomis laikraščius iškarpos, kur rašoma apie Lietuvą ir lietuvius. Už taktininkavimą ELTA dėkoja iš anksto.

## LIETUVISKAS PUSVALANDIS PER TELEVIZIJĄ

PHILADELPHIA, Pa.—Penktadienį, spalio 31, čia Board of Education suruošė lietuvišką pusvalandį per televiziją. Šiai programai daug pasitarė advokatas Kazys Čeledinas, Liberty Federal Saving and Loan Association biznio vedėjas ir panelė Jadvyga Sercevičiūtė. Pėnsylvanijos universiteto studentas Jonas Pabedinskas atsakinėjo į klausimus apie Lietuvą. Buvo parodyta graži Lietuvos vaizdu ir rankų darbu. Vietinė tautinių šokėjų grupė vadovaujama Irenos Lavickaitės paško porą šokių, gi pamokytį viengėnio V. Macijausko, kartu su savo "lyderka", padainavo porą dainelių. Žmonėms labai patiko.

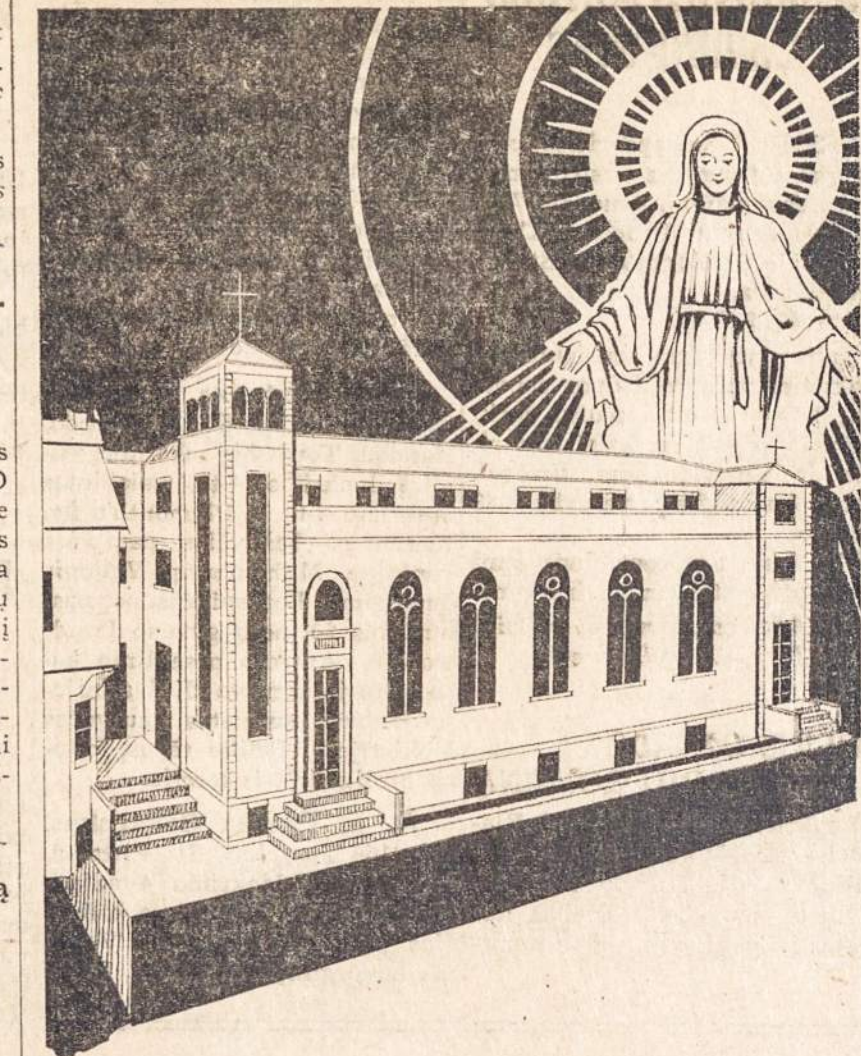
Dabar televizijos stotis, 1619 Walnut St., suprantama, laukia padėkos laišku, kad ir ateity galėtų suruošti daugiau tokių pusvalandžių. Poinbrizetė

Smuikininkė E. Kuprevičiūtė, pirmoji Argentinos smuikininkė, iš Buenos Aires išvyko į Entre Rios provinciją, kur vykdami jos 8 koncertai. Kitais metais ji vėl numato vykti su koncertais į Europą.

Londonas.—Lapkričio 7-tą didelės audros nusiaubė vakarinę Europą. Suskaičiuota 18-ka žuvusių, medžiaginiai nuostoliai labai dideli, ypatingai daug žalos padaryta laivams ir uostams.

## AUKOKIME MARIJOS ŠVENTOVĖS STATYBAI

Iš šios šventovės kils nuolatinės maldos už jos statytojus-geradarius



Nekalto Prasiđėjimo Seserų naujosios koplyčios projektas, Putnam, Conn.

Aukotojams pagerbti skirta: Aukojusiems bent vieną dolerį—Irašas Koplyčios Statytojų Aukso Knygoje. Aukojusiam \$25.00—Statybos Rėmėjo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje. Aukojusiam \$50.—Koplyčios Statytojo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje. Aukojusiam \$100.—Garbės Statytojo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje. Aukojusiam \$500.—Irašas Garbės Lentoje, Fundatoriaus Diplomas, lapas su fotografija Aukso Knygoje. Aukojusiam \$1000.—Irašas Garbės Lentoje, Garbės Fundatoriaus Diplomas, lapas su fotografija Aukso Knygoje. Seserys bus dėkingos ir už mažiausią auką.

Aukus prašome siųsti šiuo adresu: IMMACULATE CONCEPTION CONVENT BUILDING FUND R. F. D. 2, Putnam, Conn.

# "GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skviriecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evanđelijų knygas; Apaštalų Darbu aprašymą; laiškus Apaštalų: sv. Povilo, sv. Jokūbo, sv. Jono, sv. Judo ir giliai ateišančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškima, surašytą apaštalo sv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūnai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karu andri išblaškę. Jie yra labai išsiligę lietuviškų knygu. Stipriais auklelo apdarais \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.

SVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

POEZIJA. Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.

PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ. Parašė kun. Pr. M. Juras. 109 pusl. Kaina \$1.00.

SKAUSMO PERGALĖ, vieno dienoraščio fragmentai. Parašė Kazys Klaudivjus Cirtautas. 186 pusl. Kaina \$1.50.

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

KLAUSYKITES LITHUANIAN MELODIES KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ 3:00 iki 3:30 P. M. (Detroito laiku) RADIO STATION WPAG Banga 1050 kil. RALPH VALATKA, Programos Vedėjas, 15756 Leisure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas Broadway 3-2224



# VIETINĖS ŽINIOS

## ATIDARĖ PRAKTIKOS METINIS LRKSA 4-TOS OFISĄ



Dr. Daniel J. Urbanas

Užbaigęs dantisto mokslus ir įgijęs laisnį dr. Daniel J. Urbanas atidarė praktikos ofisą 15 Scureman St., Lyndwood, Pa.

Naujasis profesionalas yra sūnus Mr. ir Mrs. John Urbanas, gyv. Lyndwoode. Užbaigęs Hanover Township aukštesniąją mokyklą, Danielius tarnavo U. S. laivyno aviacijoje. Išėjęs iš kariuomenės jis užbaigė dantisterijos kursą King's kolegijoje, Wilkes-Barre, Pa. Po to įstojo Georgetown universiteto dantisterijos skyriun, Washington, D. C., kurį užbaigęs gavo Doctor of Dental Surgery laipsnį.

Dr. Urbanas priklauso prie įvairių alumnų ir dantistu organizacijų, prie Knights of Columbus Council 302, taipgi prie Amerikos Legijono 132 posto Wilkes-Barre, Pa.

Urbanu šeima priklauso prie Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos.

Susivienijimo išdinininkas P. J. Karauskas, gyvenantis kaimynystėje jau išėjęs daktara Urbana mūsų organizacijon.

Daktarui Urbanui linkime geriausios kloties!

## LRKSA PENKTOSIOS APSKRITIES METINIS SUSIRINKIMAS

LRKSA 5-tos apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 7-tą, 1952, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje, 91 North Main-Street, Pittston, Pa.

Pradžią 2 P. M. Kaip metiniam susirinkime, apskrities valdyba išduos raportus; bus svarstomi nauji narių įrašymo ir kiti reikalai apskrities ir Susivienijimo gerovei. Taipgi bus renkama valdyba 1953 metams.

Visi kuopų atstovai kviečiami dalyvauti metiniam susirinkime. Adolfas Norvaiša, pirmin. Jurgis Plitnikas, sekr.

## BULIUS UŽBADE ANDRIŲ ROMANĄ

Lapkričio 30-tą Benjaminio Blažio farmoje, Wyoming sekcijoje, bulius subadė Andrių Romaną, 55 metų amžiaus. Romanas nuvežtas į ligoninę netrukus numirė.

## RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės

RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 44 pusl. Kaina \$3.00.

ATLAIĐU SALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis raidėmis, 574 puslapų. Kaina \$3.75.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaiss kun. J. K. Miliauskas. Tai vienantinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDU VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) . . . . . 50  
MALDU VAINIKĖLIS, juodais aparais. . . . . 40

Užisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

tone išgyveno 45 metus. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, brolių ir keturis anūkus.

**A. a. Marijona Pacenkiene**, gyv. 219 Lincoln St., Exeter, Pa. numirė lapkričio 5-tą, palaidota lapkričio 8-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje. Exetery išgyveno 55 metus. Paliko dukterį, tris sūnus, keturis anūkus ir tris proanūkus.

**A. a. Petras Katkauskas**, anksčiau gyvenęs Pittstone, lapkričio 5-tą numirė Detroito. Jo palaikai buvo pargabanti ir pašarvoti Edwino Jasiacio-Sites istaigoje, 13 Mill St., Pittston. Lapkričio 8-tą įvyko iškilmingos laidotuvės. Nuludėjęs Šv. Kazimiero bažnyčion iškilmingas šv. Mišias atlaikė kun. Alf. Zukauskas, asistuojant kun. S. Viciūliui, OSJ, ir kun. J. Tribendžiui. Nuludėjęs į Mt. Olivet kapines, Carverton, kun. A. Zukauskas suteikė paskutinę benedikciją. Kadangi velionis buvo antrojo pasaulinio karo veteranas, tai jo laidotuvės buvo atžymėtos ir militarinėmis ceremonijomis.

**A. a. Albertas Mažonius**, gyv. 149 Valley St., Exeter, numirė lapkričio 8-tą, palaidotas lapkričio 11-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, 5 dukteris, 2 sūnus, 1 posūnį, 5 brolius ir seserį.

**A. a. Vincas Baldauskas**, kitados gyvenęs West Wyoming, numirė lapkričio 8-tą Wayne County ligoninėje, Lyons, N. Y. Velionis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas. Palaidotas lapkričio 12-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios. Paliko seserį ir kitus gimines.

## LRKSA 17 KUOPOS NARIAMS

Reguliaris mėnesinis LRKSA 17-tos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 16-tą, tuoj po sumos Šv. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre. Visos narės ir nariai kviečiami dalyvauti.

Atvykdamai į šį susirinkimą siveskite naują kandidatų sąrašą.

Kurie esate atsilikę su duoklėmis, pasistengkite užsimokėti. Valdyba

## VISŲ 54-TOS KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

GRAND RAPIDS, Mich. — LRKSA 54 kuopos metinis susirinkimas bus gruodžio 7 dieną, tuoj po paskutinių šv. Mišių, parapijos mokyklos patalpose.

Metinis susirinkimas yra svarbiausias. Bus renkama nauja valdyba 1953 metams ir išduoti raportai praėjusių metų. Todėl užprašome visas-us gausingai atsilankyti.

V. Mazur, pirmin. K. M. Rinkus, sekr.

## PRISIEMĖ NAŠLAITĖ PAAUKOJO \$100 BALF'UI

Chicagos Milleriai ilgai ir kantriai kovoje iš Vokietijos našlaičių prieglaudos ištraukt Terešėlės Stašinskaitė, spalį mėn. pabaigoj Terešėlei surengtoji Dirnavonės šventė, puotoj dalyvavusiai BALF centro sekretorei išteikė \$100.00 čekį vargstamoms Vokietijoje lietuviams gelbėti.

Laiminga lietuvių tauta, kad turi stiprių lietuvių, pasiryžusių gelbėti nelaiminguosius, nepaisant sunkumų ar kliūčių.

Amerikiečių Argonne atominėje laboratorijoje netoli Chicagos dirba taip pat per 40 lietuvių.

## ISIGYKITE VERTINGUS

### "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDINIUS

"LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS", prof. M. Biržiška. . . . . \$3.00

"VARPAI SKAMBA", St. Budavo apysaka. . . . . \$2.50

"ZEMĖ", poezijos antologija. . . . . \$4.00

Knygos gaunamos "GARSO" administracijoje, spaudos kioskuose ir leidykloje: "LIETUVIŲ DIENOS", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

## BALF VAJUS—SOLIDARUMO ŠVENTĖ

Rašo LEOPOLDAS DYMSA

NEW YORK.—Mūsų scenose ir fejletonuose mėgstama pasipiešti "idealus užmiršusius dolerio garbintojus". Ir mes, žiūrovai ar skaitytojai, per nesupratimą juokiamės . . . iš savęs. Nes kas jie iš tikrųjų yra, tie nelemti "dolerio garbintojai"? Gi, mes patys. Išvyti iš namų, netekę visko, panikiškai bijome "juodos dienos" ir todėl sunkiai uždirbtąjį dolerį taupome, kad ligoj ar senatvėj (kuri daugeliui mūsų ne už kalnų) netekę darbingumo, neliktume gatvėje, nepasidarytume našta kitiems.

Užnot šaipytis, turėtume džiaugtis, kad mūsų dauguma negyvena lengvapėdiškai "iš rankos ir burna", kad ne tik nenori apsunkti kitų ateityje, bet stengiasi sudaryti sąlygas, kad, reikalui esant, galėtų pagelbėti kitiems, kurie ne dėl savo kaltės, atsidurtu nelaimėje.

O tokį likimo nuskriaustu tautiškį jau dabar turime. Karo nualintoje Europoje, kur milijonai savų piliiečių skursta kiekvienoje valstybėje, mūsų priverteis tenai pasilikti pagelbėjams žmoniškai įsikurti neišmanoma. Medžiaginio skurdo

slėgiama savijauta pasidaro dar sunkesnė, kai laiks nuo laiko atsiranda baimė patekti į nagus tų, nuo kurių jie, palikdami viską, buvo pabėgę.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Salpos Fondas, rūpindamasis anais nuskriaustaisiais, sudarė gražią tradiciją, kasmet rengdamas vaju, kurio kulminacinis punktas yra koncertas—pabaigtuvės. Šis koncertas pasidarė lyg kokia mūsų solidarumo šventė, nes, lankydamiems jame, mes ne tik susitinkame su senai nematvais prieteliais, ne tik džiaugiamės gražia lietuviška daina ar giesme, ne tik turime progą pasiklausyti pasaulinio masto lietuvių solistu, bet žinome, kad mūsų išleisti šiame koncerte doleriai, nuneš mūsų nelaimingiems broliams ir seserims nors truputį džiaugsmo.

Taigi, nepasigailėkime laiko, nepasigailėkime nors ir sunkiai uždirbto, bet protingai sutaupyto dolerio, ir nuvykime kuo skaitlingiausiai į šį metų BALF koncertą, rengiamą Lost Battalion salėje, Elmhurst, N. Y., lapkričio 16 d.

## KAIP VEIKIA BELGIJOS LIETUVIAI

Belgijoje beliko vos apie 300 lietuvių, kitų daugumas emigravo į JAV ar Kanadą. Norėtų išvykti ir likusieji, tikėdamiesi, kad jei pirmieji bandymai padėti norintiems persikelti kitur ir nebuvo sėkmingi, tai bent turėtų pasirodyti sėkmingesnis dabartinis, remiamas BALFo. Patys lietuviškai plačiai pasklidę po visus anglies kasyklų rajonus, dėl to nuostabi sudaro nemažą sunkumą kitiems ir tautinei veiklai, kuri, turint tautinio pavojus galimą, nei kituose kraš-

## LIETUVIŠKI PINIGAI

Vokietijos numizmatikos rinkoje pasirodė XVI amžiaus gerai išsilaukusiu įvairių laidų lietuviškų sidabrinų šilingu, 20 mm diametro. Jų laidos yra 1549, 1557, 1559 ir 1560 m. Vienoje pusėje yra ryškūs Lietuvos Vytiš, tu laiku pavidalo. Suinteresuoties monetas gali parūpinti Krašto Valdybos Informacijų Skyrius. Užjūryje jos atsieiti apie pusantro dolerio viena, su pasiuntimu, o gal ir kiek pigiau, nes dar neišaiškintas siuntimo būdas ir išlaidos. Europos kraštuose jos būtų kiek pigesnės. PLBVKVI

Prie Pietų Vokietijos radiofono Stuttgarte ruošiamose Rytų problemomis diskusijose spalio 13 d. pranešimą apie Laisvosios Europos radijo veiklą skaitė jo politinis patarėjas Mr. Griffith. Diskusijose dalyvavo visa cilė įvairių tautybių tremtinių atstovų, tarp jų iš lietuvių—Vykdamosios Tarybos pirmininkas K. Zalkauskas ir Vykd. Tarybos narys M. Brakas.

Lietuvis Vl. Gedaminskas, pašauktas atlikti karinės prievolės, buvo paskirtas vidaus reikalų ministras Buenos Aires mieste valdininku, bet netrukus buvo vėl pažemintas ir paskirtas paprastu ciliniu. Priežastis—tėvas įtartas palankumu komunistui. Padarius namie patikrinimas, buvo rastas Stalino paveikslas ir Lietuvos okupantų leidžiamas laikraštis.

J. Karys, priimtas į The American Numismatic Society narių, rengiasi išleisti platų ir gausiai iliustruotą veikalą apie Lietuvos pinigus.

St. Budavas baigė ruošti spaudai apysaką "Didžioji siena", kuri sudaro tęsinį "Varpai skamba".

## SUJUNDA GELBĖTI BALF'UI

CAMBRIDGE, Mass. — Kun. Klebonui P. Juskaičiui ir BALF 60 skyriaus pirmininkui Benediktui Jakučui rūpinantis, besilankant BALF centru atstovui Jonui Valaičiui Bostone BALF seimo rengimo reikalais, buvo surengtos Cambridge, Mass., parapijos salėje prakalbos, kurių metu geros valios veikėjai ne tik pasizadėjo dirbti BALF vajui ir rūpintis seimui pagelbėti, bet ir čia pat suaukojo \$24.00 vajuos pradžia. Aukojo: K. Petrelis iš Somerville \$8.00, M. Narbutas \$5.00, Po \$2.00—Vincas Narkevičius, Romualdas Jasiūnas, Jurgis Stankevičius; po \$1.00—Aleksandra Kapivodienė, Petr. Kijauskienė, Mar. Palaima.

Greitu laiku bus šaukiamas didesnis susirinkimas, kuriame bus išrinkta BALF seimui remti ir vajui vesti komisija. BALF 60 skyriaus reikalais prašoma kreiptis į Benediktą Jakutį, 52 Dudley St., Medford 55, Mass. Tremtinių grupelės vardu pasizadėjo padėti Romualdas Jasiūnas, 11 Jefferson St., Cambridge 41, Mass.

## REUMATIŠKI SKAUSMAI

Deksno Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilumą. Sildydama galingai, išstarpus reumatinius skausmus, ranku, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglis, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Ne lauk ilgai, bet tuojan įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė—16 oz. \$5.00. Garantuojam pasokmes, ar grąžinam pinigais.

DEKEN'S PRODUCTS P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

MARGULIS

**SLIVOVITZ** \$4.40  
PLUM BRANDY  
86 PROOF • AT ALL STATE STORES  
4 1/2 QUART

**CHERRY MARNIAK** \$3.85  
DELICIOUS CHERRY LIQUEUR (WISHNIK)  
48 PROOF • AVAILABLE AT ALL STATE STORES  
4 1/2 QUART

ALEXANDER YOUNG DISTILLING CO. OF PHILA., PA.

## ATMOSFERINĖ ŽURNALISTIKOS TECHNIKA

Moderniškasis žmogus, tiesa, yra realistas, bet nemažiau sentimentalus už savo bočius. Skirtumas tik toks, kad moderniško žmogaus rutinoje įvyko lūžis. Tat jis ieško bent artificialinių emocijų. Ir štai anekdotinių bei romantinių pasakojimų pasiekimas kasdien didėja, prieš kuriuos intelektualų pasipriešinimas lieka bergždzias.

Nors anglų priežodis ir sako, kad "faktas yra gerbtinesnis už Lordą", tačiau ilginiui atsibosta ir faktai. Žmogaus širdyje yra kažkas tokio, reikalaujančio gyvu intrigu su krizimi ir atomazga, negu vien vakaži raportu.

Žinių dramatiškumas atpasakojimo formoje sukelia milžinišką entuziazmą. Pavyzdžiui gali būti Amerikos žurnalas Time.

Tokį rašymo būdą galėtume pavadinti dramatiškuoju žurnalisto menu. Tie patys įvykiai vien logiškai ir chronologiškai perstatyti šiandien skaitytojiui nepatinka. Reikia juos pagyventi maršuojančiu ritmu, kuriame faktų vystymasis eitų prie krizės.

### Komunizmas Lietuvoje

Paimkime kad ir tokį pavyzdį. Štai reikia parašyti pranešimą apie komunistų opresiją Lietuvoje. Medžiagos yra iki valios. Jei visa patiekime chronologiškame atpasakojime, straipsnis nustos savo suinteresuotumą, nes cilė žiaurumų greit nuvargina skaitytoją. Faktus reikia sugrupuoti pagal skirtingus komunistų maneversus, kuriais jie vykdė tuos visus žmonių kankinimus. Galėtume padalinti į keturias dalis. Pirmą, kaip jie paima į savo globa lietuvių komunistus; antrą, politinių asmenų gaudymas; trečią, spaudos uždarymas; ketvirtą, kalėjimas arba Sibiras.

### Kelionės Epizodas

Kitas pavyzdėlis. Olandijoje buvo nupirktas už visai nereikšmingą kainą poros savaičių paršukas ir auginamas apylinkės draugu maisto liekanomis, kad vėliau jį pardavus ir tais pinigais apmokėjus katalikų darbininku pirmininko kelionę į seimą. Be jokių išlaidų užaugintas gyvulėlis davė gražaus pieno, užtekinai padengti kelionės ir pragyvenimo išlaidas. Paduota

spauda ši žinutė atkreipė visų dėmesį, suinteresuodama pačiu seimu, kurį visi sekė.

Arba vėl kitas nepaprastas įvykis, pradedamas Šv. Raštu: "Meilė yra galingsnė už mirčių." Komentuojant šį posakį prieinama gražių išvadų, kaip pavyzdžiui mūsų įsitikinimai nežinome jokių kliūčių. Jokia sienos kontrolė nesulaukys žinių, siunčiamų mūsų broliams gyvenantiems laisvajame pasaulyje.

### Aukšinės Širdys

Nacių suautėjimo metu prieš žydus paliko heroiškos artimo meilės pavyzdį vienas vyskupas.

Vieną vėly vakarą pasibeldė į vyskupo duris seną, nudrėkusį, moteris. Generalinis vikaras, atidaręs duris, užklausk ko ieškanti?

Vargšė maldavo išmaldos, sakydama: "Jau antra diena esu nevalgiusi. Pavargau slankiodama miesto gatvėmis . . ." Aukšinės širdies vikaras paduoda jai penkiadesimtinę, primindamas:

- Imk šiuos pinigus ir vartok maisto kuponėlius, kurių negalėji panaudoti, neturėdama pinigų.
- Neturiu kuponėlių.
- Kodėl?
- Todėl, kad neesu saraše.
- O kodėl?
- Nedrįstu įsirašyti, nes galėčiau tuojau būti išsiųsta į koncentracijos stovyklą, kur tūkstantinė nekaltų auki miršta.

Senutė valandėlę pagalvojusį tėsė:

- Esu žydelka.
- Vikaras truputį susijaudino. (Buvo labai atsargus žmogus. Galvoja apie pasekmes. Bijosi, kad nebūtų pastatęs pavojun savo vyskupo. Liepia moteriškai palaukti už durų, o pats skuba pas vyskupą papasakoti įvyki. Vyskupas ramiai išklausk atsakė:

— Štai šimtinė, įteik mano vardu tai nelaimingajai ir padėkok už atsilankymą.

Tuo gestu vyskupas savo vikarui įrodė pagonijos prieštaraivimą katalikybei.

### Vatikano Bombardavimas

Dar vieną pavyzdėlį iš Vatikano bombardavimo, apie kurį diskutavo viso pasaulio laikraščiai. Kur krito bombos? Kiek buvo numesta? Kas buvo užmuštas? Kas buvo sugriautas? Spauda atsakė į šiuos klausimus tiksliais įrodymais, kur krito, kad per laimę nieko neužušė, tačiau vienas Vatikano pastatas buvo rimtai sužalotas, ir tt. Ir visa tai nepatenkino skaitytojų.

Visi norėjo žinoti kas numetė bombas. Tada žurnalistas ieškojo paaiškinimų, priedami išvados, kad negalėjo būti aiškiai, nes neturėjo tuo metu žvalgybinių lėktuvų. Tat tikrieji bombardavimo autoriai buvo fašistai. Tuojau publika pastatė klausimą: kodėl tai darė? Norėjo apgauti italus, itikindami, kad anglosaksai nori sunaikinti krikščioniškąją kultūrą. Natūraliai seka kitas klausimas: kas gi yra tas fašizmas?

Vienas įvykis privedė prie trijų filosofinių problemų: nuo bombardavimo pasekmių perėjome prie veikiamosios prielasties—fašistų, pasiekdami paskutinįjį priežastį: apgavystė. Išvada: fašizmas yra antimoralinis. Reporteris neįsijūdomis iklimpo politinėje filosofijoje, nuveddamas skaitytojus į generalinę etiką.

B. Mikalauskas

## ISTAIGOS AUGIMAS!

Jau ilgas laikas, kaip Lietuvių Banke kai kuriomis dienomis yra didelis užsikimšimas dėl stoks vietos.

Dėl geresnių patogumų, banko padidinimo darbas jau pradėtas ir kada bus užbaigtas, manom, kad su visais bankiniais reikalais bus geresni patogumai.

Lietuvių Banke taupymai yra po Federal Insurance Corp. globa, kiekvienai knygtutei iki \$10,000 J. V. valdiškas saugumas užtikrinamas.

**THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N**  
6712 SUPERIOR AVENUE  
CLEVELAND, OHIO  
HE. 1-2498

